

Nevena Lovrinčević

KLOPKE ZA RODITELJE

kako da prepoznate i izbegnete
najčešće roditeljske greške

Edicija *Dobar roditelj*

Klopke za roditelje

Kako da prepoznate i izbegnete najčešće roditeljske greške
prvo izdanje

Autor

Nevena Lovrinčević

Ilustracije

Dobrosav Bob Živković

Urednik

Natalija Panić

Lektor

Milica Rogić

Redaktor

Violeta Babić

Priprema za štampu

Nebojša Mitić

Izdaje

Kreativni centar

Gradištanska 8, Beograd

tel.: 011 / 3088 464, 3820 483

e-mail: info@kreativnicentar.rs

Za izdavača

Ljiljana Marinković, direktor

Štampa

Grafiprof

Tiraž

1.500

ISBN 978-86-529-0140-1

NEVENA LOVRINČEVIĆ

KLOPKE ZA RODITELJE

KAKO DA PREPOZNATE I IZBEGNETE
NAJČEŠĆE RODITELJSKE GREŠKE

Ilustrovaó Dobrosav Bob Živković

Kreativni centar

Mom Kamenu temeljcu
- mami,
tati
i Branki

SADRŽAJ

O roditeljstvu	7
Šta su to klopke za roditelje	12
Zašto se baviti klopkama	14

KLOPKE

Ne navikavaj ga na ruke	19
Pusti ga da plače	25
Batina je iz raja izašla	33
Ne želim da frustriram svoje dete	39
Sada je u nekoj fazi... ..	47
Ja sam svom detetu najbolji prijatelj	53
Najbolji si	59
Moglo je to bolje...Ti to ne možeš... ..	65
Ja ti želim najbolje... Treba da... ..	71
Neka, ja ću... Nije meni teško... ..	79
I to mi je hvala!	87
Kako izbeći upadanje u klopku	95
Savršen roditelj	101

O RODITELJSTVU

Zamislite da neka kompetentna komisija u konkurenciji od deset ljudi upravo vas izabere za najlošijeg komšiju. Ne bi vam baš bilo drago, ali ne verujem da biste se posebno zabrinuli ili tome posvetili više od pola sata razmišljanja. A kako bi bilo kada bi vas izabrali za najgoru ćerku, sina ili

bračnog partnera? To već ne bi bilo prijatno i sigurno bi vas nagnalo na preispitivanje.

Sada zamislite da ste proglašeni za najlošijeg roditelja... E, to je već sasvim druga priča! Veoma je verovatno da biste u tom slučaju bili preplavljeni tugom, zabrinutošću, strahom, verovatno i ljutnjom (na tu komisiju) i dugo biste u sebi pretresali sve ono što kao roditelj radite.

Zaista, od svih uloga koje u toku života imamo, bilo da nam one pripadnu (uloga ćerke, sina, sestre, brata...), bilo da se za njih opredelimo (uloga partnera, kolege, roditelja...), upravo je uloga roditelja ona u koju gotovo svi ulažemo najviše napora, emocija i truda zato što želimo da budemo što bolji.

A roditeljstvo i jeste najzahtevniji posao. Same činjenice pokazuju da:

- **ISPIT SPREMNOSTI** – ne postoji. Ako razmišljate o tome da postanete roditelj, ali vas brine to što niste sigurni da li ste spremni, znajte da ne postoji mogućnost da tu spremnost ispitajte (osim da dobijete dete, pa da vidite kako plivate).
- **OBUKA** – ne postoji, ako ne računate savete baka, komšinica i autora članaka iz časopisa.
- **RADNO VREME** – 24 časa dnevno, 365 dana u godini, tj. non-stop. Detetu koje vas budi u dva sata noću zato što je žedno ili je sanjalo nešto ružno ne možete reći: „Nisam na dužnosti! Moja je bila prva smena!“
- **PLATA** – nikakva ... i to ne u smislu „mala“ ili „nedovoljna“, već *ne postoji*. A velike su šanse da ćete na potomstvo ionako potrošiti veći deo onoga što zaradite.

- **GODIŠNJI ODMOR** – ne postoji. Ne možete detetu koje je bolesno ili koje ne ume da uradi zadatak iz matematike reći: „Ja sam na odmoru; obratite se kolegici!“
- **ODGOVORNOST** – ogromna. Za sve što pođe naopako sigurno ste krivac vi, a ako se stvari odvijaju dobro, to se podrazumeva.

Znači – da li je roditeljski posao lak? Nije lak... Divan, pun izazova, važan, lep, ispunjava vas ... sve to jeste, ali lak – sigurno nije.

Bio bi mnogo jednostavniji kada bi deca dolazila na svet sa uputstvom za upotrebu kom bismo mogli da se okrenemo u situacijama u kojima ne znamo šta da radimo. Istina, ako govorimo o brizi za telesno zdravlje naših mališana, stvari i ne stoje tako loše. U pedijatrijskim savetovalištim dobijamo pregršt korisnih saveta o pravilnom povijanju, o ishrani, o nezi kože, vakcinama... Takođe znamo dosta o tome kako deca treba da se hrane kada su malo starija, kada bi bilo dobro da počnu da se bave sportom i sl. Naravno, tu su povremeni sistematski pregledi – tako da na vreme dobijamo informacije o stanju kukova, kičme, stopala, o vidu i sluhu itd.

Šta je pak sa podjednako važnim emocionalnim razvojem našeg mališana? Tu situacija uopšte nije sjajna jer najčešće dobijamo oskudne ili ne dobijamo nikakve informacije o tome šta treba, odnosno šta ne treba da radimo. Kao da se podrazumeva da će stvari same od sebe da se razvijaju ili da ćemo spontano znati šta treba da radimo. Savete najčešće dobijamo od iskusnijih mama koje su kroz sve to već prošle. Literatura koja nam je na raspolaganju ponekad će nas više zbuniti nego što će nas informisati.

Nekada čak ni obimna teorijska znanja nisu od velike koristi. Kao tek diplomiranom psihologu činilo mi se da za mene u roditeljstvu neće biti većih nepoznanica. Tada, naravno, nisam imala decu! Praksa se pokazala neuporedivo zahtevnijom od teorije, upravo zbog suočavanja sa bezbroj situacija u kojima nisam imala pojma šta da radim – uostalom, kao i drugi roditelji.

Ono što nam zapravo treba jesu jasni saveti.

Recimo, da li i koliko treba nositi novorođenu bebu kada plače? Hoće li je to razmaziti ili joj je to potrebno? Kada se dvogodišnjak baca po podu i besni, šta treba uraditi? Da li ga treba šljepnuti po guzi ili ga preskočiti i praviti se da ga ne primećujemo? Da li treba da razgovaramo sa njim ili treba da ga kaznimo (i kako)? Treba li dete da obavlja neke kućne poslove? Ako je odgovor potvrđan, koji su to poslovi i od kog uzrasta dete treba da ih obavlja? Kada dete pođe u školu, da li mu treba pomagati oko domaćih zadataka ili ne? Ako je odgovor potvrđan, u kojoj meri mu treba pomagati? Treba li sedeti uz dete dok sve ne završi ili mu treba ponešto diktirati i da li mu treba uzimati privatne časove i od kog uzrasta? Šta da radimo sa tinejdžerom sa kojim smo se dogovorili da se vrati kući do ponoći (i to posle dugih pregovora, jer „svi ostaju duže“), a on zakasni jedan sat? Da li treba razgovarati o tome, kazniti ga ili jednostavno to istrpeti kao „fazu“ i ne obraćati pažnju?

Eto, ispada da sve to (i još mnogo štošta) mi jednostavno, sami od sebe, treba da znamo. Treba da uradimo pravu stvar, ali ne tako što ćemo raspravljati za stolom, uz sok i kafu, već, na primer, usred noći, kada smo premoreni i kada partner (isto tako neispavan) ima potpuno suprotno mišljenje, a naša beba plače iz sveg glasa (iako je sita i suva). Zatim, sigurno vam se nekada desilo sledeće: u

supermarketu ste, zatrpani gomilom namirnica, sa spiskom u ruci, a vaš mališan se bacaka po podu, dok ceo događaj, naravno, prate prekorni pogledi drugih kupaca. Tu se uvek nađe i neko dobronameran da vas posavetuje u vezi s tim šta treba da uradite. Čik sad uradite pravu stvar!

Ova knjiga je napisana sa ciljem da vam olakša roditeljstvo tako što će vam omogućiti da neke stavove i pristupe vaspitavanju sagledate iz nove perspektive i tako nađete rešenja za različite situacije u kojima se možete naći. Ta rešenja sigurno će biti od koristi i vama i vašem detetu.

101 način da detetu pokažete da ga volite

Naučite dete da spava

Džepni roditelj

Kako da pripremite dete za vrtić

Mama i tata polaze u školu

Budite dobar roditelj svom detetu i sebi

Kako razgovarati s decom o razvodu

Disciplina bez batina

Naučite da se ljutite

Ko je gazda u vašoj kući

Priručnik za samohrane roditelje

10 najvažnijih stvari koje možete da učinite za svoju decu

- Ne navikavaj ga na ruke
- Pusti ga da plače
- Batina je iz raja izašla
- Ja sam svom detetu najbolji prijatelj
- Ne želim da frustriram svoje dete
- Sada je u nekoj fazi
- Ja ti želim najbolje...
- I to mi je hvala!

Ovo su samo neki od stavova u vaspitanju koje primenjujemo iz najboljih namera, nesvesni toga da je zapravo reč o **klopkama za roditelje**. Takvi stavovi mogu izazvati velike probleme u emocionalnom i socijalnom razvoju deteta. Knjiga koja je pred nama uči nas kako da klopke, to jest najčešće roditeljske greške, prepoznamo i izbegnemo i na taj način postanemo bolji roditelji.

Nevena Lovrinčević, psiholog, autorka je veoma uspešnih knjiga *Naučite dete da spava*, *Disciplina bez batina*, *Naučite da se ljutite* i *Ko je gazda u vašoj kući*, koje je objavio Kreativni centar.

